

Özel Müzeler ve Denetimleri Hakkında Yönetmelik

(Resmi Gazete Tarihi: 22.01.1984 Resmi Gazete Sayısı: 18289)

Amaç

Madde 1- (Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Bu Yönetmeliğin amacı, 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamına giren taşınır kültür ve tabiat varlıklarından meydana gelen özel müzelerin kuruluş, görev, yönetim, gözetim, denetim şekil ve şartlarını belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu yönetmelik kendi hizmet konularında veya amaçlarının gerçekleştirilmesi için özel müzeye sahip olan ve özel müze kurmak isteyen bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının, gerçek ve tüzel kişilerin ve vakıfların uymak zorunda oldukları esaslar ile bunların görev ve sorumluluklarını kapsar.

Dayanak

Madde 3- Bu yönetmelik 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 24 ve 26 ncı maddeleri gereğince hazırlanmıştır.

Özel Müze Kurma Hakkı

Madde 4- (Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, gerçek ve tüzel kişilerle vakıflar, Kültür ve Turizm Bakanlığından izin almak şartıyla kendi hizmet konularının veya amaçlarının gerçekleştirilmesi için her çeşit taşınır kültür ve tabiat varlığından oluşan koleksiyonlar meydana getirebilir ve özel müzeler kurabilirler.

Başvuru

Madde 5- Özel Müze kurmak isteyenler kurulacak müzenin kuruluş amaçları ve faaliyet konularını belirten bir yazı ile Kültür ve Turizm Bakanlığına başvururlar.

Bu yazıya aşağıdaki belgeler eklenir.

- Müze olarak kullanılacak binanın 1/100 ölçekli planı,
- (Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Binanın adresi ile tapu kaydı veya intifa, irtifak hakkı veya kira sözleşmesi gibi haklarla en az on yıl kullanma iznini gösteren belge örneği,
- Mevcut kültür ve tabiat varlıklarının sıra numarası, adı, cinsi ve ölçülerini belirtir bir listesi,
- Tüzel kişilerin yetkili organlarından alınmış karar veya onay.

Müze Yeri

Madde 6- Müze olarak kullanılacak binanın;

- Müstakil bir yapı veya ayrı bir bölüm olması,
- Mevcut kültür ve tabiat varlıklarının teşhirine, depolanmasına ve grup ziyaretlerine uygun olması
- Kültür ve tabiat varlıklarının sağlıklı bir şekilde korunmasına uygun olması,
- Gerektiğinde kültür ve tabiat varlıklarının bakımının yapılabileceği bir atölyenin bulunması,
- Ziyaretçilerin müracaat, dinlenme yeri, tuvalet ve diğer zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilecek tesislerin bulunması,
- Yangına, sabotaja ve hırsızlığa karşı emniyet tedbirlerinin alınmış olması, gerekmektedir.

Değerlendirme

Madde 7- Başvuruyu alan Kültür ve Turizm Bakanlığı durumu bu yönetmelik hükümlerine göre inceler. Değerlendirme yapılırken sergilenecek eserlerin bir müze için yeterli incelik ve nitelikte bulunması, müzenin sürekli hizmet vereceğinin sağlanmış olması hususları da dikkate alınır. Sonuç olumlu görüldüğü takdirde özel müze açma izni verilir.

(Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Gerçek ve tüzel kişilerle vakıflar tarafından kurulacak müzelerin faaliyet konuları ve alanları, yapılacak başvuruda beyan olunan istekleri değerlendirilerek Kültür ve Turizm Bakanlığınca verilecek izin belgesinde belirlenen konu alanına inhisar etmek şartı ile her çeşit taşınır kültür ve tabiat varlığı bulundurabilir ve teşhir edebilirler.

Müze Görevlileri

Madde 8- Özel müze açmalarına izin verilenler müzenin özelliğinin gerektirdiği nitelik ve nicelikte uzman personel ile yeterli kadar bekçi görevlendirmek zorundadırlar.

Envanter Kayıtları

Madde 9- Özel müzede bulunan kültür ve tabiat varlıkları Bakanlıkça uygun görülecek ve noterden tasdikli iki nüsha halinde tanzim edilecek envanter defterlerine özel müze uzmanlarınca kaydedilir.

(Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Bu defterlerden bir nüshası, özel müzenin denetim açısından bağlı olduğu müzeye verilir.

(Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Yeni Kültür ve Tabiat Varlıklarının Alımı ve Kaydı

Madde 10- (Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Kültür ve tabiat varlıklarını öncelikli satın alma yetkisi Devlet müzelerine aittir. Özel müzelere yeni alınan kültür ve tabiat varlıkları en geç otuz günlük sürede her iki envanter defterinin devam eden sıra numarasına uyularak usulüne göre kaydedilir. Bir envanter numarasına birden fazla kültür ve tabiat varlığı kaydedilemez.

Özel müzeler, koleksiyonlarındaki her türlü taşınır kültür ve tabiat varlığını, Bakanlıktan onay almak ve koleksiyonun bütünlüğünü korumak şartı ile kendi aralarında değiştirebilir veya satabilir. Satın almada öncelik Bakanlığa bağlı müzelere ait olup satış ve değiştirme işleminden on beş gün önce, denetim açısından bağlı bulunduğu müze müdürlüğüne konuyla ilgili kültür ve tabiat varlıkları hakkında satış veya devir sözleşmesi örneği gönderilerek haber verilir.

Denetim

Madde 11- (Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Özel müzeler, denetim açısından bağlı bulunduğu müze müdürlüğü uzmanları tarafından, yılda en az bir defa denetlenir.

Özel müze yetkilileri, denetim esnasında istendiği takdirde, her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdürler.

Denetlemelerde özel müzede bulunan kültür ve tabiat varlıklarının sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirlerin alınıp alınmadığı, ayrıntılı envanter bilgilerinin olup olmadığı incelenir. Denetleme raporu üç nüsha olarak düzenlenir. Tespit edilen aksaklıklar kültür ve tabiat varlıklarının güvenliğini ve sağlığını ciddi biçimde tehlikeye atmayacak nitelikte ise rapor özel müzeye tebliğ edilerek en geç iki ay içerisinde aksaklıkların düzeltilmesi istenir. İki aylık sürenin sonunda yeniden denetim yapılır ve nihai raporun bir nüshası özel müzeye verilir, bir nüshası denetlemeyi yapan ilgili müzede saklanır, bir nüshası da usulüne uygun olarak düzenlenmiş özel müze istatistik formu ile beraber yıl sonunda Bakanlığa gönderilir.

Madde 12- Özel Müzelerin 2863 sayılı Kanun ve Yönetmelik hükümlerine uymadıklarının tespit edilmesi halinde izinleri Kültür ve Turizm Bakanlığınca iptal edilir.

(Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Kapanan veya Taşınması Gereken Özel Müzeler

Madde 13 –(Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Kapanacak veya taşınacak özel müzeler, durumu en az otuz gün önce yazılı olarak Kültür ve Turizm Bakanlığına bildirirler.

Kapanan, taşınan veya Bakanlıkça izinleri iptal edilen özel müzelerde bulunan kültür ve tabiat varlıkları denetim yönünden bağlı oldukları müze müdürlüğü uzmanlarınca incelenir. Devlet müzelerine alınması uygun görülenler, bağış yoluyla veya 13/8/1984 tarihli ve 18488 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Korunması Gerekli Taşınır Kültür ve Tabiat Varlıklarının Tasnifi, Tescili ve Müzelere Alınmaları Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca tespit edilecek bedel üzerinden Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı müzelere kazandırılır. Bu müzeler, Bakanlıkça uygun görülmesi halinde kültür ve tabiat varlıklarını başka bir özel müzeye devredebilirler.

Özel müze olarak kullanılan binadan, önleyemedikleri sebeplerden dolayı veya kullanma haklarının sona ermesi nedeniyle taşınmak zorunda kalanlar, belirledikleri yerin Bakanlıkça uygun görülmesi ve nakliye ve depolama masrafları kendilerince karşılanmak kaydıyla taşınabilirler. Bu durumda faaliyetlerine ara vermeleri halinde, izinleri, Bakanlıkça uygun görülecek yeni bir müze binası bulununcaya kadar dondurulmuş sayılır. İzin dondurulmuş sayıldığı sürenin bir yılı aşması ve yeniden faaliyete geçilmemesi halinde özel müze açma izni iptal edilir.

Eserlerin Müze Dışına Çıkarılmaması

Madde 14- Özel Müzeler müze binası dışında eser bulunduramazlar ve depo meydana getiremezler.

Özel müzelerin başka bir yapıya taşınması ve eserlerin bu müze dışında geçici olarak sergilenmesi Kültür ve Turizm Bakanlığının iznine bağlıdır.

Bakanlık Yardımı

Madde 15- Özel Müzeler Kültür ve Turizm Bakanlığından ilmi ve teknik konularda yardım isteyebilirler.

Giriş Ücreti

Madde 16- Özel müzelere giriş için ziyaretçilerden ücret alınabilir. Bu ücret, Kültür ve Turizm Bakanlığı müzeleri için tayin edilen azami giriş ücretinden fazla olamaz.

Yasaklar

Madde 17- (Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Güveni kötüye kullanma, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, görevi kötüye kullanma, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, devletin sırlarını açığa vurma, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti yaparak, kullanılmasını kolaylaştırma ve kullanma, satın alma veya bulundurma, kaçakçılık suçları ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçaklılıkla Mücadele Kanunu ve 13/11/1996 tarihli ve 4208 sayılı Kanunda, 12/6/1933 tarihli ve 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakebesi Hakkında Kanunda belirtilen suçlardan, ertelenmiş veya affa uğramış olsalar dahi, hüküm giymiş şahıslar ile korunması gerekli taşınır kültür varlığı koleksiyoncusu iken kendi isteği dışında bir nedenle belgesi iptal edilenler, özel müze açamazlar ve özel müzelerde çalışamazlar.

Özel müze sahipleri başvuru esnasında, bunların murisleri ise özel müzeye ait hak ve sorumlulukların kendilerine intikalinden itibaren üç iş günü içinde adli sicil kayıtlarını, Bakanlığa verirler. İlgililer Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde adli sicil kayıtlarını belgelemekle yükümlüdürler.

Gözetim

Madde 18- (Değişik:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Özel müzeye ait kültür ve tabiat varlıklarının harap olması, kırılması, kaybolması, çalınması gibi durumlarda olay en geç üç iş günü içerisinde ilgili mercilere ve Kültür ve Turizm Bakanlığına belgeleri ile duyurulur. Bakanlıkça gerekli inceleme ve soruşturma yapılır.

Özel müze sahibi gerçek kişinin ölümü halinde özel müzeye ait hak ve sorumluluklar varislerine intikal eder. Durum, varisler tarafından veraset ilamı ile birlikte dört ay içinde, özel müzenin denetim açısından bağlı olduğu müze müdürlüğüne bildirilir.

Kaldırılan Hükümler

Madde 19- Bu yönetmelikle 18.10.1980 gün ve 17129 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Özel Müze Yönetmeliği” yürürlükten kaldırılmıştır.

(Ek:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) Modern Eser veya Eşya Müzeleri

EK MADDE 1 – 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa tabi eser bulundurmayan ancak; modern eserleri veya eşyaları barındıran özel müzeler, 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun, 14/7/2005 tarihli ve 2005/9207 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik ve ilgili mevzuat kapsamında ilgili idarece ruhsatlandırılır.

Bu madde hükmüne göre kurulan özel müzelere talepleri halinde envanterlerinin en az yarısının ülkemizin kültür ve sanatı ile ilgili eserlerden oluşması ve desteklenmesinin Bakanlıkça uygun görülmesi halinde bu Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara göre özel müze belgesi verilebilir. Bu müzelerin envanterleri işin mahiyetine göre Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yapılır. Denetimleri, beş yılda bir gerçekleştirilir. Bakanlıkta müzenin envanteri ile ilgili yeterli uzman bulunmaması halinde masrafları müzece karşılanmak kaydı ile envanter denetimleri, konusunda uzman kişilere yaptırılabilir.

Bakanlıktan izin alınması ve belirlenen koşullara uyulması kaydı ile Bakanlığa, özel müzelere veya koleksiyonerlere ait kültür ve tabiat varlıkları, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen müzelerde altı ayı geçmemek kaydıyla sergilenebilir. Bakanlıktan izin alınmaksızın bu madde kapsamındaki müzelerde herhangi bir şekilde kültür ve tabiat varlığı bulundurulduğunun tespiti halinde 2863 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Geçici Madde 1- Bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş veya açılmış olup da Kültür ve Turizm Bakanlığından izin almamış bulunan özel müzeler, yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra 6 ay içerisinde bu yönetmelik hükümlerine durumlarını uydurarak izin belgesi almak zorundadırlar.

Geçici Madde 2- (Ek:24/11/2006 tarih, 26356 sayılı Resmi Gazete) 2863 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca hazırlanan yönetmelik yayımlanıncaya kadar bu konuda yapılacak başvurular bu Yönetmelik kapsamında değerlendirilir. Bu müzelerle ilgili envanter, denetim ve sergileme konusunda bu Yönetmeliğin Ek 1 inci maddesinin son fıkrası hükmü uygulanır.

Yürürlük ve Yürütme

Madde 20- Bu yönetmelik yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Madde 21- Bu yönetmeliği Kültür ve Turizm Bakanı yürütür.